

Integracija učenika s poteškoćama u razvoju na nastavi tjelesne i zdravstvene kulture

Svjedoci smo ubrzanog načina života, trčanje za nevažnim, ali ljudima važnim materijalnim stvarima. Ljestvica podignuta visoko u svim sferama društva, napetost u zraku, toliko oštra, da se može rezati nožem. Svaki dan isti. Djeca se skrivaju iza mobitela, što je nekim roditeljima i alibi u odgoju, opravdavajući se, ma nema veze, ne može to biti štetno. Djeca svoja mišljenja, ponašanja roditelja i riječi izgovorena kod kuće, kao štafetnu palicu prenose u društvo i školu. Da to je odgoj. Pozitivan ili negativan. Mi u školi pokušavamo, pa i svakom nastavnom odjelu, pronaći „čarobnu formulu“, kako integrirati sve te različite „male karaktere“, ali jednake kronološke dobi u mehanizam koji pokreće život iz dana u dan. Nalazimo se svakodnevno u mnoštvo zamki, ali opet uspijevamo „držati uzde“, te uspijemo podučavati učenike, ne samo obrazovnim sadržajima, već danas najvažnijim moralnim i socijalnim vrlinama, koje će svaki učenik ponijeti u život, te kako bi bili „sutra bolji ljudi“, te kako bi se uspijeli integrirati u današnje društvo, te kako bi mogli funkcionirati u svim sferama djelovanja.

Zašto sve to spominjem? Jednostavno jer sam i ja „mali učitelj“, koji se svakodnevno nosi sa odgojem i obrazovanjem učenika. Završio sam fakultet, gdje je sve prezentirano idealno, sustav prosvjete idealan, uvjeti u školama idealni, učenici svi zdravi, poslušni i spretni, sa prisegom u džepu, da ću dostojno izvršavati sve stavke iz diplome. Sa tim spoznajama krenuo sam u potragu za mojim životnim pozivom. Napokon našao i zamislite, nakon prvog radnog dana, toliko upitnici iznad glave? Jel sam na pravom mjestu? Stalno sam vagao riječi svakog profesora sa fakulteta. Totalna suprotnost od onoga, kako nas je pripremao za „životni poziv“. Dobrodošao Dalibor u pravi obrazovni sustav današnjice. Učenici u razrednom odjelu različitih kognitivnih i konativnih sposobnosti, moralnih i socioloških vrijednosti, itd., spremni na „neku podvalu“, kako bi mi „minirali“ rad, misleći u sebi „što nas ovaj ne pusti na miru“, da ne spominjem skromne uvjete, u kojima se provodi nastavni proces. Evo živ sam i zdrav, nakon 19 godina u nastavi, potrebno mi je bilo napraviti nagli zaokret u radu i načinu razmišljanja, kako bi našao neki kompromis sa učenicima, da ih potaknem na rad i suradnju.

Uz učenike koji se školuju po redovnom programu, nastavu također pohađaju učenici sa primjerenim programima odgoja i obrazovanja učenika s teškoćama, za koje osjećam posebnu empatiju, te maksimalno im pružam podršku, za koje mislim da su istinski „borci“ u svom razvoju. Nisam u začecima svoje karijere bio pripremljen za rad sa učenicima koji se školuju po posebnom programu, te mislim da učenike sa poteškoćama u razvoju nije bilo toliko. Takvi učenici su inače imali liječničku ispričnicu, te su bili oslobođeni nastave tzk. U današnje vrijeme, iz godine u godinu, uz učenike sa problemima u ponašanju, te učenika sa različitim dijagnozama i stupnjevima oštećenja ima sve više i više. Čemu je to tako, prepustiti ćemo znanstvenicima. Učenici pohađaju nastavu, kvalificiranu prema utvrđenim rješenjima o prilagodbi. Neki učenici pohađaju nastavu tzk, sa učenicima redovitih programa u razrednim odjelima, ili nastavu tzk pohađaju u posebnim razrednim odjelima. Priznajem, prije 12 godina, kad sam na početku školske godine saznao, da ću dobiti učenika koji se školuje po prilagođenom obliku školovanja, nije mi bilo svejedno, srce mi je kucalo, literatura, pripreme, kako sa učenikom vježbati? Hoću li ga ozlijediti? Pa tu je i cijeli razred od 24 učenika? Kako biti razapet između dva različita programa, koji se provode u isto vrijeme. Hoće li sat tzk uspijeti. Nakon toliko godina iskustva rada, sa učenicima sa poteškoćama, jednostavno treba otvoriti srce, voditi se da su oni „pravi anđeli“, za koje treba gajiti istinske osjećaje i slušati njihove potrebe. Znam, treba tu i „neki plan i program“ napisati, ali on je manje važan. Važno je napraviti neraskidivu svezu između učenika koji se školuju po redovnom programu i učenika koji se školuju po primjerenim oblicima školovanja. Integrirati ih što više u igre, sa drugim učenicima, naravno na način „kako i koliko oni mogu“, da budu prihvaćeni kakvi jesu, te tako ih pripremamo za životne avanture, kako bi se mogli nositi sa svojim životnim izazovima. Stvarno su najveći „borci“, moraju se nositi sa svojim hendikepima, pa i sa društvom gdje ih osporavaju. Moram napomenuti, da kroz vježbanje i pokret, oni fizički i mentalno jačaju, kao i učenici koji se školuju po redovnom programu.

Gotovo,svaki učenik voli nastavu tjelesne i zdravstvene kulture,te sve čari što sat tzk pruža.Nema ljepšeg nego kad je dijete sretno i zadovoljno,pogotovo kod takvih učenika.U našoj školi svaki učenik,nosi redovito sportsku opremu,te jedva čekaju nastavu tzk,koja se ne preskače.

Evo za kraj,moram napomenuti jedan primjer,a vi prosudite,jesmo li uspjeli?

Vježbajući sa učenikom koji se školuje po primjerenom obliku školovanja,uočio sam da učenik voli futsal i trčati.Malo pomalo počeo sam ga zvati na dodatne izvannastavne aktivnosti.Htio sam ostajati zbog učenika da dodatno vježba,misleći da želi i on vježbati,a on je odlazio kući,bez objašnjenja.U razgovoru sa učenikom,saznao sam da juri na autobus,te da poslije nema s kim otići doma,jedini autobus za selo udaljeno 20 km od Pazina.Učenik mi se povjerio,i rekao mi da obavlja poslove oko vinove loze,maslina i domaćih životinja.Ostao sam bez riječi,pa on mene može naučiti svačemu,pa i većinu učenika u školi.Totalno me inspirirao,te sam mu se prepustio i divio u svakom pogledu.Nakon nekog vremena,vježbali smo za vrijeme nastave tzk,te prije nastave,kako bi stizao učenik svojoj kući,gdje se brinuo o poslovima.Došao je dan,kad sam njegovoj majci i njemu,predložio,da ga prijavim na državno natjecanje za učenike koji se školuju po programu sa poteškoćama u razvoju.Nije bio baš oduševljen,da mora biti dva dana na natjecanju,mislio je na poslove doma.Ipak je na kraju pristao i postao državni prvak u trčanju na 400m.

Da,tako je.Državni prvak.Suze i sreća.Potpuno mi je otvorio srce u ta dva dana,pobudio osjećaje u meni za koje nisam ni znao,da gajim prema takvoj djeci.

Luka Sirotić,hvala ti na svakom trenutku provedenom sa tobom,puno sam naučio od tebe.Neka ti sport bude zvijezda vodilja u tvom životu.